

הקומוץ רבה פרק שלישי מנחות

לג.

עין משפט
נר מצוה

קבץ א מ"י פ"ה מהל'
תפילין ה"ל"ה סגן
עשין כה כה תפ"ש י"ד י"ד סמן
רמב"ם פ"ג:
קבץ ב מ"י פ"ו מהל' י"א
סמן סגן ט"ש י"ד י"ד
מ"י רפ"ט פ"ג:
קב ג מ"י פ"ו מהל' ה סגן
סגן ט"ש י"ד פ"ה ה:
קבד ד מ"י פ"ה מהל' ח
ט"ש י"ד פ"ה י"ד:
קבד ה ו מ"י פ"ו מהל' ה'
י"א סגן ט"ש י"ד פ"ה
י"ד מ"י רפ"ט פ"ג:
קבד ו מ"י פ"ו מהל' ה'
סגן ט"ש י"ד פ"ה י"ד מ"י
רפ"ט פ"ג:

שיטת מקובצת

16 ע"ל ביה: 15 ח"ב
17 דבאר לקמן ק"ד פ"ג
18 במזוה נבחר: 19 בתי בין
20 ברא לבי נשי: 21 י"מ
22 שנסבין: 23 ח"ב ח"ב
24 ח"ב ח"ב
25 ח"ב ח"ב
26 ח"ב ח"ב
27 ח"ב ח"ב
28 ח"ב ח"ב
29 ח"ב ח"ב
30 ח"ב ח"ב
31 ח"ב ח"ב
32 ח"ב ח"ב
33 ח"ב ח"ב
34 ח"ב ח"ב
35 ח"ב ח"ב
36 ח"ב ח"ב
37 ח"ב ח"ב
38 ח"ב ח"ב
39 ח"ב ח"ב
40 ח"ב ח"ב
41 ח"ב ח"ב
42 ח"ב ח"ב
43 ח"ב ח"ב
44 ח"ב ח"ב
45 ח"ב ח"ב
46 ח"ב ח"ב
47 ח"ב ח"ב
48 ח"ב ח"ב
49 ח"ב ח"ב
50 ח"ב ח"ב
51 ח"ב ח"ב
52 ח"ב ח"ב
53 ח"ב ח"ב
54 ח"ב ח"ב
55 ח"ב ח"ב
56 ח"ב ח"ב
57 ח"ב ח"ב
58 ח"ב ח"ב
59 ח"ב ח"ב
60 ח"ב ח"ב
61 ח"ב ח"ב
62 ח"ב ח"ב
63 ח"ב ח"ב
64 ח"ב ח"ב
65 ח"ב ח"ב
66 ח"ב ח"ב
67 ח"ב ח"ב
68 ח"ב ח"ב
69 ח"ב ח"ב
70 ח"ב ח"ב
71 ח"ב ח"ב
72 ח"ב ח"ב
73 ח"ב ח"ב
74 ח"ב ח"ב
75 ח"ב ח"ב
76 ח"ב ח"ב
77 ח"ב ח"ב
78 ח"ב ח"ב
79 ח"ב ח"ב
80 ח"ב ח"ב
81 ח"ב ח"ב
82 ח"ב ח"ב
83 ח"ב ח"ב
84 ח"ב ח"ב
85 ח"ב ח"ב
86 ח"ב ח"ב
87 ח"ב ח"ב
88 ח"ב ח"ב
89 ח"ב ח"ב
90 ח"ב ח"ב
91 ח"ב ח"ב
92 ח"ב ח"ב
93 ח"ב ח"ב
94 ח"ב ח"ב
95 ח"ב ח"ב
96 ח"ב ח"ב
97 ח"ב ח"ב
98 ח"ב ח"ב
99 ח"ב ח"ב
100 ח"ב ח"ב

כתבה על שני דפין פסוזה. פי' בקונטרס שהניח גיול חלק בין דף לרף ולפירושו יש ליישב דבוקה (ט) הניחו בשני סיפין אלף על ג' דפין בשתי חמיכות קאמר כי היא דפ"ב דסוטה (דף תי.) דלמך בשני דפין פסולה אחד אמר רחמנא ולא שנים והיינו בשתי חמיכות דומיא דגט בפ"ב דגיטין (דף ק:) דשני רבא בין שיטה לשיטה בין מיצה למיצה מרו ופרין מיוסף לי דספר אחד אמר רחמנא ולא שנים וג' ספרים ומשני לא זריכא למעורה ועל כרחיך לא מייפסיל לגט בשני דפין בתרא דגיטין (דף ק:) שיהי מקלט הגט וכתבו דגף השני כבר ולא אמרינן דהוה כשני ספרים ופסול ואל לדמות משום דגזי גט כמזב ספר אלף בקוטה כמזב ספר דמשמע דספר המעורר ומיוחד למעוטי ב' דפין אפילו בחמיכה אחת וזכירושלמי משמע דבשני עורות פסולה דלכאן ולמה לא תנינן שהספרים נכתבין בשני עורות והתפילין ומוזות א"ן נכתבין אלף צבור א'. מ"ר:

בטבח הסמוך לרשות הרבים כמה דמרחק מעלי קב"ל ואמר רב יהודה אמר שמואל כתבה על שני דפין והניחה בשני סיפין פסולה הא בסף אחד כשרה ראויה לשני סיפין קאמר ואמר רב יהודה אמר שמואל במזוזה הלך אחר היכר ציר (ה) מאי היכר ציר (ה) אמר רב אדא אבבתא היכי דמי כגון פיתחא דבין תרי בתי בין די גברי לבי נשי ריש גלותא בנא ביתא אמר ליה לרב נחמן קבע לי מזווחא א"ר נחמן יתלי דשי ברישא אמר רב יהודה אמר רב דעשאה כמין נגר פסולה איני והא כי אתא רב יצחק בר יוסף אמר כולוהו מזווחא דבי רבי כמין נגר הווי עבידן יהוהיא פיתחא דעייל ביה רבי לבי מדרשא לא הוה לה מזוזה לא קשיא תא דעבידא כסיכתא הא דעבידא כאיסתורא איני והא הווא פיתחא דהוה עייל (ה) בה רב הונא לבי מדרשא והווא לה מזוזה הווא רגיל הוה דאמר רב יהודה אמר רב במזוזה הלך אחר הרגיל א"ר יורא אמר רב מתנא אמר שמואל ימצוה להניחה בתחלת שלישי העליון ורב הונא אמר מגביה מן הקרקע טפח ומרחיק מן הקורה טפח וכל הפתח כולו כשר למזוזה מיתבי מגביה מן הקרקע טפח ומרחיק מן הקורה טפח וכל הפתח כולו כשר למזוזה דברי רבי יהודה רבי יוסי ואמר וקשרתם ובתבתם מה קשירה בגובה אף כתיבה בגובה בשלמא לרב הונא הוא דאמר בר' יהודה אלא לשמואל דאמר כמאן לא בר' יהודה ולא בר' יוסי אמר ר"ה בריה דרב נתן לעולם כרבי יוסי ובמאי

בטבח הסמוך לרשות הרבים. (ב) כדלמך לקמן דקדים פגע במזוזה אס היה עוני החלל ד' טפחים או ה' כגון וזמנת צננים יימנה בחלל טפח הסמוך לרה"ר כדלמך לקמן וע"ה (ג) דקדים פגע במזוזה כי אתי לבימה: כמה דמרחיק. מן הבית טפי מעלי ויימנה במזוח קמ"ל:

על שני דפין. חלה בדף זה וחלה בדף זה: זה: בשני סיפין. בשני מזוזות של פתח: ראויה לשני סיפין. שהניח גיול חלק בין דף לרף וראוין לחלק לשנים חלה כאלן וחלה כאלן: אבבתא. אחר מור שבאסוקפה שליר הדלת סובב זו: היכי דמי. האי הלך אמר היכר יכיר דרב יהודה: כגון פתח דסרי נטי: כי נכרי וכי נטי. אהס שולבן דמי חלוי חלוי ללילון אנשים הממזרין דביתו וחלוי לאשמו לעשות מלאכתה דבגטע ויש פתח בין זו לזו ופתח לכל בית לרה"ר ואמרי לקמן (דף לה.) מזוזה דרך ימין לציאה ולא לציאה והכא דבפתח עינין זו לזו לא יענינן הי ליחשוב ציאה והי ליחשוב ציאה אי יציאה מנחלי להאי ואי מנחלי להאי אלף הלך אחר מור שבסוף שזיר הדלת והכא סובב זו ההוא לזו שהמור זו חשיב בית ודרך ימין (ה) כשנסבין זו נותנין מזוזה: פלי דשי ברישא. העמיד (ה) הסיפא דבנין תמלה ואח"כ קבצוניה (ה) המזוזות דגמרינן מלילית דכתיב בה מעשה (ו) ולא מן העשוי (ז) ואי קבצוניה תמלה המזוזה (ח) כסיפא והדר הסיפא דבנין הוה ליה עשוי המזוזה קוד' שתבא לילי מזה: עשאה כמין נגר. שקבצה ומתכה בסף כנגד שמואל הנגרון כותל מה: פסולה. דמלמ' לתמה דחורין בסף כזה. נגר קביל"א: כהוא פתחא דעייל ביה רבי לבי מדרשא. פתח קטן היה לו לרבי אלף מקומו ונכנס ויאל זו כדי שלא יטריח תלמידיו לעמוד בשני אס יעבור לפניהם: איסתורא. היינו מקום חיצור השוק והרגל ומעומד הוא כזה כשירה: (ה) עבידא כסיכתא. נגר כשל אומנים מה פסול ל"א איסתורא כי היכי דמקום חיצור השוק והרגל הוה השוק זקוף מלמעלה והרגל שוכב מה כן ההוא למזוזה כשירה הואיל וראשה אחד זקוף: רגיל הוה. רוב הנכנסין לבית המדרש (ט) ל' צאוט פתח: הלך אחר הרגיל. אם יש ב' פתחים לחדר א' צאוט פתח שרגיל לאלף ולכא יומר יבנה המזוזה: כשחילת שליש העליון. ימדוד מלמעלה (י) שני שלישי הפתח ולכשיכנס תחילת שליש העליון יתן המזוזה: מה קשירה. תפילין בגובה הראש כדאמרי' שזאי פירקא (דף לה.) מקום שמוחו של מיעוק רופס: אף נסינת. מזוזה בגובה הפתח. ומשמע סמוך לתקרת הפתח יימנה ולא כשמואל דלמך בתחילת שליש העליון מלמעלה למעלה: אי לרחיקה. כלומר יומר משלים לא ירחיקה מן התקרה ועלולם כרבי יוסי: מזהו בטבח הסמוך כו'. פירשתי למעלה: דמיתריה

(א) [ערוכין י"א: 1] (ב) [גיטתא עירובין אמר רב חיל וכו' עירובין י"א: 1] (ג) [היכר דקדים ט'. דף ק.] (ד) [שפיע במזוזה כי אתי לבימה היכר. ז"ק, ט] (ה) [כתיב סגן, ודברים כג, א] (ו) [לקמן מ"ג: 1] (ז) [מ"ג: 1] (ח) [מ"ג: 1] (ט) [מ"ג: 1] (י) [מ"ג: 1] (יא) [מ"ג: 1] (יב) [מ"ג: 1] (יג) [מ"ג: 1] (יד) [מ"ג: 1] (טו) [מ"ג: 1] (טז) [מ"ג: 1] (יז) [מ"ג: 1] (יח) [מ"ג: 1] (יט) [מ"ג: 1] (כ) [מ"ג: 1] (כא) [מ"ג: 1] (כב) [מ"ג: 1] (כג) [מ"ג: 1] (כד) [מ"ג: 1] (כה) [מ"ג: 1] (כו) [מ"ג: 1] (כז) [מ"ג: 1] (כח) [מ"ג: 1] (כט) [מ"ג: 1] (ל) [מ"ג: 1]

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה עירובין ט'
(ב) רש"י ד"ה עירובין ט'
(ג) רש"י ד"ה עירובין ט'
(ד) רש"י ד"ה עירובין ט'
(ה) רש"י ד"ה עירובין ט'

גליון הש"ס

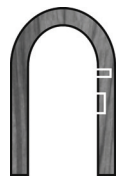
רש"י ד"ה איסתורא
היינו מקום חיצור השוק
כו' ב' יימנה דף קג ע"א:

לעזי רש"י

קבילי"א [קבילי"א] י"ה
הו י"ה

מוסף רש"י

אבבתא. מור שליר הדלת
סובב זו עירובין י"ב.

(ג"ז דף קה.) וספר תורה ולוחות שצברון מושכב ולא מעומד דלמעשה דפ"ק דבצח בתרא (דף תי.) אע"פ שהיו יכולין להניחו מעומד דלרון (א) רומו כרתבו ועוד אמרינן בקמון העמיד לה מלנן של קניס חומך שפופרת ומימחה ואי מעומד יימנה באחת מן הקניס של מלנן (א) א"ו ע"כ פ"ר"ט כי סיכתא מעומד ימחית מעשקן הנועלות דבזך פסולה כאסתורא הנטון שזוק לרצוה בלע"ז קביל"א כשרה ומינה דפרק מלות חלילה (יימנה דף קג.) דלמרינן האי איסתורא עד ארעא נחית על כרחין היינו עמס היורד מן השוק עד הרגל ולא קביל"א ומינה הא דלמך (ה) בפ"ב דמגילה ירושלמי ריך שיהא שמע שלה רואה את הפתח א"ן ראה לפי' הקונטרס דלפירושו ר"ת יש ליישב כגון דשיטה אחרונה לזד רשות הרבים היא (ב) וראשונה לזד פנים והופך שמע לזד אויר הפתח וכן פרישות של תפילין נמי היה אור"ת שמעית מושכב ולא מעומד ומינה הא דלמרינן לקמן (דף לה.) כהז על עור אחת והינה צורכע בתים יאל לא קשיא מדי דמעומד נמי יש ליישב דקשה לפי' ר"ת מהא דמיתא דבמזוזה דלמ"ל שפופרת שחתכה ונתן זה את המזוזה ואח"כ נתנה כותל אע"פ שאל דרך קבלתה טמאה שלא דרך קבלתה הטובה משמע שהשפופרת סתומה מל' א' (ה) ולפי' ר"ת דמפרש כמין נגר פסולה מעומד אלף מיישב כשירה מל' דרך קבלתה ויש ליישב שהשפופרת פתוחה לאורכה (ו) משני ראשיה סתומה ושלא דרך קבלתה היינו דכפאה על פיה וז"ע האי דקאמר כולהו מזוזות דדי רבי כמין נגר עבידן משמע אלף שאר מזוזות דעלמא לא עבידא נראה כמין נגר לפי' ר"ת הקונטרס בין לפי' ר"ת דאסתורא כשירה היינו באלכסון לא שוכב ולא זקוף אי נמי כמין נון מחלה שוכב וממלא זקוף וכן פי' בקונטרס בלשון אחר אלף שאר מזוזות דעלמא לאו הכי עבידן אלף לפי' היינו מיישב ולפי' הקונטרס מעומד ואומר ר"ת לא ולמד דהא מעשה בכל יום כשספר תורה עומד על הבימה הכל עומדין וכששליח יציר מושיבו הכל יושבין. (ז) מ"ר: והא הווא פיתחא דהוה בי רב הונא והווא י"ה מזוזה. מתוך הלשון משמע דווקא פתח הבית שהיה יואל ממנו לבית המדרש אלף פתח בית המדרש עלמנו לא דעי מזוזה וזכ' קמח דיומא (דף י"א.) איכא פלוגתא דתמא דמיתא וכו' בתי כנסיות ובתי מדרשות מעמלן דנגעים מ"ל וזא אשכר לו הבית מי שמויחד לו בית ומתקן הא רבי מאיר הא רבנן דפליגי לענין מזוזה (ח) לבית הכנסת שאין זה דירה לחון הכנסת ובמסכת ברכות (דף מו.) נמי משמע דהלכה כמאן דפטר גבי צני ורצין דהוה אולי בצורחא וכי מנוו לצי כשעתא אמר ליה רצין לאצוי ליעול מר אמר ליה עד השתא לאו מר אלא א"ל הכי אמר רבי יוחנן אין מוכדין אלף בפתח שיש בו מזוזה יש בו מזוזה ס"ד אלף בפתח הראוי למזוזה דפתח בית הכנסת פטור וזכירושלמי דפרק י"ו שני דמגילה משמע דצי מדרשא דרבי חנינא היה בו מזוזה ומונתה כנגד כתיבתו של אדם. (ט) מ"ר: ומאי